

Titulació	Tipus	Curs
2501572 Administració i Direcció d'Empreses	OT	4
2501573 Economia	OT	3
2501573 Economia	OT	4
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	3
2504216 Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Xavier Ramos Morilla

Correu electrònic: xavi.ramos@uab.cat

Equip docent

Xavier Ramos Morilla

Manuel Fernando Flores Mallo

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No existeixen prerequisits formals previs però cal tenir bones bases de microeconomia, macroeconomia i econometria

Objectius

Proporcionar una base dels fonaments i els principals debats teòrics per l'anàlisi de l'activitat laboral. Estudiar els trets més rellevants del mercat de treball espanyol, de les seves característiques estructurals i institucionals. Avaluar l'impacte de les polítiques laborals amb eines d'anàlisi empírica.

Competències

Administració i Direcció d'Empreses

- Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
- Demostrar que es coneix l'estructura de les institucions i de l'estat, la seva evolució futura i les conseqüències de possibles canvis per contribuir constructivament en el debat sobre el paper que desenvolupen en les societats actuals.
- Gestionar el marc analític i el coneixement empíric que ofereix l'economia en les relacions internacionals i en les àrees dels àmbits econòmics més rellevants.
- Identificar els agents econòmics que configuren una economia, entendre com s'han interrelacionat fins a la data, com s'interrelacionen actualment i predir comportaments futurs en funció de noves circumstàncies i de la seva influència en una empresa concreta.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.

Economia

- Analitzar el funcionament del mercat laboral i dels elements de la seva especificitat.
- Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
- Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
- Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
- Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
- Prendre decisions en situacions d'incertesa i mostrar un esperit emprenedor i innovador.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
- Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.

Història, Política i Economia Contemporànies / Contemporary History, Politics and Economics

- Explicar i sintetitzar coneixements adquirits en un nivell avançat de llengua anglesa.
- Identificar els principis analítics fonamentals en economia internacional, la globalització dels mercats i els processos d'integració econòmica.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat com no especialitzat

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer el disseny institucional i regulador, així com les principals polítiques econòmiques implementades per les economies actuals a diferents escales per gestionar el creixement econòmic i les seves oscil·lacions cícliques.
- Treballar de manera cooperativa en equips multidisciplinaris i multiculturals implementant nous projectes.
- Vincular qüestions fonamentals de l'actualitat econòmica amb desenvolupaments econòmics anteriors partint dels principals elements de la història econòmica contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar el paper de les institucions internacionals a l'economia.
2. Analitzar els mecanismes de la formació de salaris.
3. Aplicar l'anàlisi econòmica als processos d'integració, en general, i al d'integració europea, en particular.
4. Avaluar el funcionament i la conjuntura actual de l'economia espanyola.
5. Avaluar la qualitat del propi treball.
6. Avaluar les polítiques laborals.
7. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
8. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
9. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
10. Capacitat de continuar aprenent en el futur de manera autònoma, aprofundint els coneixements adquirits o iniciant-se en noves àrees de coneixement.
11. Demostrar capacitat d'adaptació en entorns canviants.
12. Demostrar iniciativa i treballar autònomament quan la situació ho demani.
13. Demostrar que es comprenen les anàlisis dels fenòmens socials presentades en llengua anglesa, i observar-ne els punts forts i febles.
14. Descriure els agents econòmics principals que configuren l'economia espanyola i catalana.
15. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
16. Entendre en termes econòmics el problema de l'atur i les seves causes.
17. Enumerar les característiques principals del mercat de treball a Espanya.
18. Examinar la influència i el paper de les institucions públiques espanyoles a l'economia.
19. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
20. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
21. Identificar el paper del sector públic en l'economia espanyola.
22. Interpretar el procés de globalització econòmica i les seves conseqüències per a l'economia espanyola.
23. Interpretar les motivacions, els instruments i els efectes de la intervenció pública en aquest mercat.
24. Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
25. Organitzar la feina adequadament, tant pel que fa a la gestió del temps com a l'ordenació i la planificació.
26. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
27. Prendre decisions en situacions d'incertesa i mostrar un esperit emprenedor i innovador.
28. Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
29. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
30. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
31. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

32. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
33. Relacionar el mercat de treball i l'activitat econòmica.
34. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
35. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
36. Tenir capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, per poder sintetitzar i presentar oralment i per escrit el treball dut a terme.
37. Treballar en equip i ser capaç d'argumentar les propostes pròpies i validar o refusar raonadament els arguments d'altres persones.
38. Utilitzar les tecnologies de la informació disponibles i adaptar-se als nous entorns tecnològics.

Continguts

El programa està dividit en una introducció i quatre parts. Les dos primeres analitzen els aspectes relacionats amb la oferta i la demanda de treball. La tercera està dedicada a l'estudi dels salaris i l'estructura ocupacional. I la quarta als aspectes macroeconòmics, en particular l'atur

TEMA 1 INTRODUCCIÓ: ECONOMÍA I TREBALL

Treball i activitat econòmica. Especificitat del mercat laboral. Visió panoràmica del curs

PART I OFERTA DE TREBALL I PRODUCCIÓ DE LA FORÇA DE TREBALL

TEMA 2 L'OFERTA INDIVIDUAL DE TREBALL

El model neoclàssic d'oferta de treball. L'elecció individual entre renda i oci. Activitat inactivitat i salari de reserva. Anàlisi de la incidència de impostos i subsidis sobre la oferta laboral. Crítiques i propostes alternatives al model

TEMA 3 TAXES D'ACTIVITAT, FAMÍLIA I OCUPACIÓ

Taxes d'activitat per gènere i edat. Economia de la família, assignació de temps i de activitats. Gènere i activitat laboral Aspectes del cicle vital sobre l'oferta laboral. Jornada laboral

TEMA 4 EDUCACIÓ I TREBALL

La teoria del capital humà. Formació específica i genèrica. La rendibilitat de la ocupació. Alternatives a la teoria del capital humà L'educació com a filtre. Enfocaments institucionals.

TEMA 5 MIGRACIONS I MOBILITAT

Tipologia de les migracions. Polítiques migratòries i el seu impacte sobre l'oferta de treball

PART II DEMANDA DE TREBALL

TEMA 6 LA DEMANDA DE TREBALL: SALARIS I OCUPACIÓ

EL model neoclàssic de demanda de treball a curt termini. Mercats competitius i no competitius. El cas del mercat monopsonístic. El model de demanda de treball a llarg termini. Determinants de l'elasticitat de demanda. L'efecte del salari mínim i els sindicats. Anàlisis alternatius: Post-keynesians i models "d'alts salaris". Costos laborals unitaris

PART III LA DETERMINACIÓ DELS SALARIS I L'ESTRUCTURA SALARIAL

TEMA 7 ELS SISTEMES DE REMUNERACIÓ I L'ESTRUCTURA SALARIAL

Diferències salarials. Compensacions extra- salarials. Salaris d'eficiència. Mercats interns de treball

TEMA 8 DIFERÈNCIES SALARIALS

Anàlisi econòmica de la discriminació laboral. Segregació ocupacional. Segmentació i dualitat del mercat laboral. Precarietat laboral

TEMA 9 SINDICATS I NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

Paper econòmic dels sindicats. Negociació col·lectiva. Efectes econòmics dels models sindicals

TEMA 10 INTERVENCIÓ PÚBLICA

L'impacte de la intervenció pública en el mercat laboral. Salari mínim. L'impacte del subsidi d'atur. Regulacions i mercat laboral

PART IV ANÀLISI MACROECONÒMIC

TEMA 11 ATUR, INFLACIÓ

Desequilibris en el mercat laboral. Tipologies de l'atur. Teories explicatives de l'atur. Polítiques d'ocupació

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases pràctiques	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 26, 27, 33, 35, 36, 37
Clases teòriques	32,5	1,3	1, 2, 3, 4, 6, 10, 14, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 33
Tipus: Supervisades			
Tutories	8	0,32	2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27, 33, 35
Tipus: Autònomes			
Estudi autònom	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 33, 35, 36
Exercicis, assajos i treballs col·lectius	36,5	1,46	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 33, 35, 36, 37

Es preveu que la docència sigui presencial.

El curs es realitzarà combinant classes teòriques i pràctiques. A més els estudiants han de realitzar treballs individuals i col·lectius, part dels quals es presentaran i discutiran a classe en la forma que es determinarà en cada cas.

Al final del curs, es destinarà 15 minuts d'alguna classe a permetre que els estudiants puguin respondre les enquestes d'avaluació de l'actuació docent i d'avaluació de l'assignatura o mòdul.

La metodologia docent proposada pot experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Entrega treball individual	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38
Examen escrit	50%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35, 36
Presentacions a classe	25%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38

La avaluació es compon d'exàmens i realització de treballs i pràctiques

Exàmens i treballs constitueixen el procés d'avaluació continua

Es considera no avaluable l'alumne que no hagi realitzat cap prova de l'avaluació continua

La nota de curs es la suma de les notes de l'examen i el treball de curs. Els estudiants que al final hagin obtingut una nota global entre 4 i 5 tindran la possibilitat de fer un examen de recuperació per tal de assolir un 5 a la nota final.

Els treballs i les proves escrites es fan dins el procés d'avaluació continua.

Per accedir a la recuperació cal haver obtingut una nota mínima d'un 3,5 a l'avaluació continua.

Es considera no avaluable qui no hagi completat el procés d'avaluació continua.

2 Es permet l'avaluació única.

La sol·licitud d'avaluació única suposa la renúncia a l'avaluació continuada.

L'avaluació única ha de ser sol·licitada a la Gestió Acadèmica del Campus on es cursa el grau/màster dins del termini i amb el procediment que estableix el calendari administratiu de la Facultat d'Economia i Empresa.

Presencialitat:

- *La presència de l'estudiant és obligatòria el dia que es realitzi l'avaluació única. La data serà la mateixa que la de l'examen final de semestre que consta en el calendari d'avaluacions publicat per la Facultat d'Economia i Empresa i aprovat en Comissió d'Afers Docents i Acadèmics de la Facultat. La duració de l'avaluació única s'haurà d'especificar dins les característiques de l'activitat.*
- *El 100% de les evidències s'han de lliurar el dia de l'avaluació única.*
- *Les evidències d'avaluació realitzades presencialment el dia de l'avaluació única han de tenir un pes mínim del 70%.*

L'avaluació única consta d'un exàmen final de dues hores que tindrà un pes del 100% i es durà a terme a l'hora i el lloc indicat per la Facultat.

2.2 RECUPERACIÓ:

En la recuperació no es fa distinció entre aquells que han fet avaluació contínua i aquells que han optat per l'avaluació única; tots s'avaluen amb la mateixa prova o evidència d'avaluació.

2.3 REVISIÓ DE LA QUALIFICACIÓ FINAL:

La revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen parcial i final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent". Apartat 1 de l'Article 264. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el següent formulari: [e-Formulari per a la reprogramació de proves](#).

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

La revisió de la qualificació final segueix el mateix procediment que per a l'avaluació continuada.

Procés de Recuperació

"Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les qual equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura". Apartat 2 de l'Article 261. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB). Els estudiants i les estudiantes han d'haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura més gran o igual que 3,5 i menor que 5.

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, "en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, s'ha de qualificar amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura és 0". Apartat 11 de l'Article 266. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB).

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Borjas, George (2020), *Labor Economics* (8th edition), McGraw-Hill.

McConnell, Campbell R., Stanley L. Brue and David A. Macpherson (2017), *Contemporary Labor Economics* (11th edition), McGraw-Hill International Edition.

McConnell, Campbell R., Stanley L. Brue and David A. Macpherson (2007) *Economia laboral* McGraw Hill, Madrid. Traducció de la 7ª edició

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

Cahuc, Pierre and Andre Zylberberg (2004), *Labor Economics*, MIT Press.

Al campus virtual els professors donaran informació detallada de les lectures bàsiques i complementaries per preparar cada tema. Així com material i lectures d'anàlisi del mercat laboral.

Programari

Cap

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	segon quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	51	Català	segon quadrimestre	tarda